

CYNGOR CYMUNED Y BETWS

Cynhaliwyd cyfarfod misol Cyngor Cymuned y Betws yn Ffestri Capel Newydd, y Betws ar Ddydd Mercher y 11^{eg} o Rhagfyr 2019 am 7.00 yr hwyr.

YN BRESENNOL: Y Cynghorwr Loreen Lewis (Cadeiryddes), Cynghorwyr Delyth Richards, Janet Davies, Alex Davies, Lucy Jones, Betsan Jones, Maldwyn John, Nolene Morgan.

Cynghorwr Sir – Betsan Jones

1. CWESTIYNAU CYHOEDDUS / SYLWADAU

Neb yn bresennol

2. YMDDIHEURIADAU

Ymddiheuriadau a dderbyniwyd gan y Cynghorwyr canlynol: Lynwen Phillips, Annette Price, Wendy Haines and Jose Picouto.

Diolchodd y Cynghorydd John i'r aelodau am y llythyr a dderbyniodd amdano yn arwain y Gwasanaeth Dydd Coffa ym Mharc Betws ddydd Llun 11eg Tachwedd 2019.

Traddododd y Cadeirydd araith ynghylch ymddygiad mewn cyfarfodydd.

3. DATGANIADAU GAN AELODAU AM FUDDIANNAU ARIANNOL A RHAI HEB FOD YN ARIANNOL.

Dim

4. CADARNHAU A LLOFNODI COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR DYDD MERCHER 9fed o HYDREF

Cynigiodd y Cynghorydd B Jones ac eiliodd y Cynghorydd Richards, y dylid cadarnhau a llofnodi cofnodion y cyfarfod misol a gynhaliwyd ddydd Mercher 13eg Tachwedd 2019 gan y Cadeirydd.

Trafodaeth ac eglurhad ynghylch cyfarfod / cofnodion mis Hydref, y cyfarfod yn gworaeth yna ymholi a'r meini prawf ar gyfer gallu pleidleisio mewn cyfarfodydd.

5. HEDDLU DYFED POWYS – Neb yn bresennol

FFIGURAU TROSEDDU AM MIS Tachwedd 2019 –

Ymosodiad =	Niwed Troseddol =	Dwyn o siop =	
Troseddu Cyffuriau =	Byrgleriaeth =	Lladrad =	
Trosedd Ceir =	Amriwiol =		

Cyfanswm Troseddu wedi eu Adrodd =

6. ADRODDIAD Y CYNGHORWR SIR

6.1. Hysbyswyd yr aelodau bod proses apelio mewn perthynas â'r safleoedd ymgeiswyr nad ydynt yn cael eu cynnwys gan Gyngor Sir Caerfyrddin i'w cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI).

6.2. Ni fu unrhyw gyfarfodydd oherwydd yr etholiad ar 12fed o Rhagfyr 2019.

6.3. Hysbyswyd yr aelodau bod CSC wedi bod allan ynglŷn â'r cerrig ac wedi siarad â Mr James a bod y mater bellach wedi'i ddatrys.

7. MATERION YN CODI

7.1 Trafodaeth ynghylch cais Swing am gostau Heol Y Felin am yr offer wedi'i ennill am y siglen, y strapiau diogelwch a'r gosodiad. Dywedodd y contractwr y byddai'n rhaid i'r defnyddiwr symud y strapiau bob tro oherwydd eu cost rhag ofn iddynt gael eu dwyn. Trafodwyd gwahanol ddyluniadau o siglenni anabl gan gynnwys cyfeiriadau a wnaed at un ym Mharc Knoll, Castell-nedd a'r un ym Mharc Gorslas sy'n aml-swing sy'n cylchdroi ac sydd ag un siglen anabl wedi'i hymgorffori yn y dyluniad. Penderfynwyd nad yw hyn yn rhywbeth y gellir ei ystyried ar hyn o bryd gan fod cyfleuster i'r anabl eisoes ar y maes chwarae ond bydd y cais yn cael ei ystyried wrth drafod cynlluniau ar gyfer y maes chwarae yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD i'r Clerc i hysbysu'r sawl sy'n gofyn amdano am y penderfyniad a wnaed.

7.2 O ran pwyntiau 7.4 o gyfarfod mis Tachwedd a mis Hydref a 9.12 o gyfarfod mis Medi a Deddf yr Amgylchedd Cymru 2016 ynghylch Adran 6 lle mae'n rhaid i awdurdodau cyhoeddus gan gynnwys Cynghorau Tref a Chymuned baratoi a chyhoeddi cynllun sy'n nodi'r hyn y mae'n bwriadu ei wneud i gydymffurfio ag ef. y ddyletswydd i Gynnal a Gwella Bioamrywiaeth yn eu meysydd gwaith cyfredol. Rhoddodd y Clerc y wybodaeth ddiweddaraf am yr adroddiad drafft.

Hysbysodd y Cynghorydd A Davies yr aelodau bod man picnic ar lwybr troed lle'r oedd TRJ yn berchen ar y tir.

PENDERFYNWYD i'r Clerc e-bostio adroddiad wedi'i gwblhau i aelodau cyn ei gyhoeddi ar y wefan cyn 31ain Rhagfyr 2019.

7.3. Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod yr Arolwg Coed ar gyfer Parc Betws wedi'i gynnal. Roedd angen gwaith ar lawer o'r coed yn y parc yn bennaf oherwydd bod Ash Die Back yn bresennol.

Cafwyd trafodaeth ynghylch y coed sydd angen gwaith ochr yn ochr â Pentwyn Road ac y gallai eu tynnu achosi niwed i sefydlogrwydd y ffordd uwchben. Awgrymodd y Cynghorydd L Jones y gallai contractwyr roi dyfynbrisiau rhatach os gallant werthu ar y pren a gwmpwyd.

PENDERFYNWYD y Clerc yn ennill dyfynbrisiau ynghylch y gwaith sy'n ofynnol a'r awgrymiadau uchod.

7.4 Hysbysodd y Cynghorydd John yr aelodau am bryderon ynghylch malurion o goed ar Ffordd Betws a bod y draeniau'n cael eu blocio.

7.5 Hysbysodd y Cynghorydd J Davies yr aelodau bod hen wraig 87 oed o Valley View Farm ar Ffordd Cwmfelin yn cloddio ei draeniau bob wythnos.

PENDERFYNWYD y bydd y Cynghorydd B Jones yn ymchwilio i'r materion gyda Chyngor Sir Caerfyrddin.

Gadawodd y Cynghorydd John y cyfarfod am 20: 00awr.

8. GOHEBIAETH

8.1 Mae'r ciosg ffôn ar Ffordd y Cyrnol wedi'i dynnu gan BT ond mae'r un ym Maes Y Berllan yn parhau, mae hyn oherwydd y defnydd isel o'r gwasanaeth. Fodd bynnag, gallent fod wedi cael eu mabwysiadu gan nad nhw yw'r blychau ffôn coch gwreiddiol, ni chymerwyd hyn.

NODIR yr uchod gan aelodau.

8.2 Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod llythyr diolch wedi dod i law o Apêl Pabi 2019 ynghylch y rhodd a anfonwyd ar gyfer y torchau.

NODIR yr uchod gan aelodau.

8.3 Hysbysodd y Clerc aelodau o'r dyfynbris a dderbyniwyd gan farc wyneb ysgol, busnes a chwaraeon Touchline ar gyfer y Llysoedd Tennis ym Mharc Betws. Eu harolwg a'u hargymhelliad ar gyfer cwrt tennis dwbl 1 x, 2 gae Pêl-droed 5-bob-ochr cyfagos gyda chilfachau gôl a 2 bâr o gylchoedd Pêl-fasged. Byddai pob ardal yn cynnwys cotio lliw gwrthlithro a marcio llinell. Y dyfynbris yw £ 144,250.00.

O ran y cwestiwn ynghylch cynnal a chadw ar ôl y gosodiad, fe wnaethant hysbysu na fyddai'n costio dim mwy na £1,000.00 y flwyddyn a fyddai'n cynnwys triniaeth fwsogl / algâu bob yn ail flwyddyn a golchi pwysau bob 24 mis.

Cafwyd trafodaeth ynglŷn â hyn gyda'r Cynghorydd J Davies yn hysbysu bod cae pêl-droed / cwrt aml-bêl y tu ôl i Rice Street a Llysoedd Tennis ym Mharc Amanford yn amodol ar nawdd a chyllid. Mae cost gosod yn afresymol, mae'n anodd sicrhau cyllid, mae cyfleusterau cyfagos y gellir eu defnyddio. Trafodwyd defnyddiau amgen ar gyfer yr ardal i gynnwys ffensio man picnic fel y gellir cadw teuluoedd ar wahân i'r cerddwyr cŵn gan fod rhai cŵn nad ydyn nhw'n cael eu rheoli'n dda wedi torri ar draws / tarfu ar bicnicwyr. Dewis arall oedd cael man ymarfer penodol i gerddwyr cŵn wedi'i ffensio. Trafodwyd ailgylchu'r ffens gyfredol er mwyn arbed cost. Trafodwyd ail-blannu coed a fydd yn cael eu tynnu oherwydd Ash Die Back ynghyd â gwella bioamrywiaeth y parc lle bo hynny'n bosibl.

PENDERFYNWYD i'r Clerc gysylltu â chontractwr y parc i gael costau ar gael gwared ar yr wyneb tenis sydd mewn cyflwr gwael a thrafod y syniadau uchod. Trefnir cyfarfod safle yn y flwyddyn newydd er mwyn plotio ar lawr gwlad yr hyn y gellir ei wneud. Gobeithio y bydd hyn yn gwella cais y Faner Werdd ar gyfer y parc (dyddiad cau 31 Ionawr 2020) ac yn ymgorffori meini prawf Bioamrywiaeth Adran 6.

8.4. E-bost a dderbyniwyd ynghylch ymgynghoriad 8 wythnos Llywodraeth Cymru ar Gymru Mwy Cyfartal - Cychwyn y Ddyletswydd Gymdeithasol-economaidd sy'n dod i ben ar 17 Ionawr 2020. Bydd hyn yn effeithio ar Awdurdodau Lleol a chyrrff cyhoeddus eraill trwy ddeddfu rhan 1 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

<https://llyw.cymru/deddf-cydraddoldeb-2010-cychwyn-y-ddyletswydd-economaidd-gymdeithasol>

<https://llyw.cymru/datganiad-ysgrifenedig-cymru-fwy-cyfartal-cychwyn-y-ddyletswydd-economaidd-gymdeithasol>

NODIR yr uchod gan aelodau.

8.5. E-bost a dderbyniwyd gan One Voice Wales ynghylch sut y gall aelodau o'r gymuned wneud cais am y rhaglen adnewyddu tocynnau bws.

www.tfw.wales/travelcards neu ffoniwch 0300 303 4240.

NODIR yr uchod gan aelodau.

8.6. E-bost a dderbyniwyd gan One Voice Wales ynghylch Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (WIMD) 2019.

Mae'r cyhoeddiad yn cynnwys adroddiadau ac arweiniad, mapiau rhyngweithiol a phroffiliau ardal, a data. [reports and guidance](#), [interactive maps and area profiles](#), and [data](#).

Am unrhyw ymholiadau, cysylltwch â stats.inclusion@gov.wales neu ffoniwch 0300 025 4088

NODIR yr uchod gan aelodau.

8.7. Derbyniwyd e-bost ynghylch Ymgynghoriad Precept yr Heddlu 2020/21.

<https://www.surveymonkey.co.uk/r/DPPPcept>

NODIR yr uchod gan aelodau.

8.8. E-bost a dderbyniwyd gan Gyngor Sir Caerfyrddin ynghylch cronfeydd Adran 106 a ddelir erbyn hynny ar gyfer cynnal a chadw parhaus maes chwarae Maesquarre Road.

NODIR yr uchod gan aelodau.

8.9. Derbyniwyd e-bost Cylchlythyr Un Llais Cymru ynghylch Cylchlythyr Cysylltu Cymunedau yng Nghymru.

www.ctauk.org

NODIR yr uchod gan aelodau.

9. MATERION CYNLLUNIO

a. E / 39916 - Newid defnydd y garej i ystafell chwarae yn 28 Parc Nant Y Felin SA18 2JZ - Dim gwrthwynebiadau gan fod parcio oddi ar y ffordd.

b. E / 39867 - Darparu man parcio concrit caled / oddi ar y ffordd yn 36 Ffordd y Cynol SA18 2HP - Dim gwrthwynebiadau

c. E / 37271 - Tir oddi ar SA18 2HP - Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod yr apêl gan aelodau wedi'i hanfon at yr arolygiaeth gynllunio.gov.uk.

PENDERFYNWYD mae'r Clerc yn hysbysu CSC ynghylch y trafodaethau ar y materion cynllunio uchod gan gynnwys sylwadau ynghylch y cynllun datblygu lleol.

10. TALIADAU CYFRIFON / DONIADAU / CEISIADAU ARIANNU

Cyhoeddwyd contract newydd ar gyfer cynnydd y Clerc yn yr oriau a lofnodwyd gan y Cadeirydd a'r Clerc.

Hysbysodd y Clerc bod ad-daliad TAW ar gyfer 1/4/17 - 31/3/18 wedi'i hawlio ac anfonwyd dogfennau at HMRC.

10a. CYFRIFON

1. Treth Incwm Clercod / NI / Emp NI	£ 198.30
2. Cyflog a Lwfansau Clercod	£ 702.83
3. Costau Postio	£ 3.18

10b. DONIADAU / CEISIADAU ARIANNU

Dim

11. ADRODDIADAU

11.1 Cododd y Cynghorydd J Davies bryderon a leisiwyd ganddi gan aelod o'r gymuned sydd wedi cael problemau gyda sied i gartrefu beic cwad. Yn flaenorol, cymeradwywyd hyn gan y Cyngor Cymunedol yn gynnar yn 2019, codwyd yr adeilad nad yw'n barhaol, oherwydd cwyn cymydog ei fod wedi'i symud. Mae'r cwad yn ofynnol gan yr unigolyn gan ei fod yn anabl.

PENDERFYNWYD Y Cyng J Davies i anfon manylion at y Cynghorydd B Jones i siarad â Chyngor Sir Caerfyrddin ynghylch y mater.

11.2 Hysbysodd y Cynghorydd Richards yr aelodau bod y ciosg ffôn ar Ffordd y Cynol wedi'i dynnu ar 8fed Rhagfyr gweler pwynt 8.1 uchod wrth i'r drafodaeth hon ddechrau ym mis Gorffennaf eleni ynghylch mabwysiadu / symud y ciosgau oherwydd defnydd cyfyngedig.

12. ADRODDIADAU EITHRIEDIG

Diweddariad ynghylch Clwb Rygbi Betws.

Daeth y cyfarfod i ben am 20:45.